

Plan- och byggnadsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-08-27

Plan- och byggnadsnämndens protokoll torsdagen den 27 augusti 2020

Plats och tid

Aspen, Stationsgatan 12, och digitalt via Teams, klockan 16:00–19:10

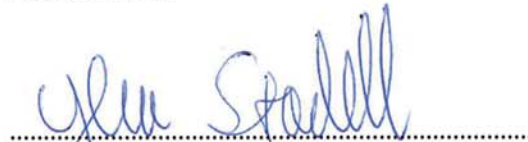
Paragrafer

164–191

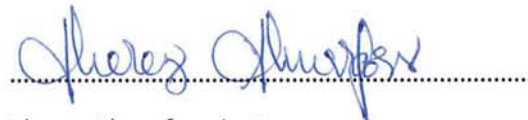
Justeringsdag

Onsdagen den 2 september 2020

Underskrifter

Ylva Stadell, ordförande

Therez Almerfors, justerare

Peter Jernberg, sekreterare

ANSLAG: Protokollerna är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Protokollet anslås: 2020-09-02

Sista dag att överklaga: 2020-09-23

Närvarande

Beslutande

Ylva Stadell (S), ordförande
Anders A Aronsson (L)
Therez Almerfors (M)
Ingela Ekrelius (V)
Erik Dagnesjö (S), närvarar på distans
Kia Solid (S), närvarar på distans
Sebastian Sirén (S), närvarar på distans
Lars Friberg (MP), närvarar på distans
Lars Tufvesson (M), närvarar på distans
Ingemar Virsén (KD), närvarar på distans
Magne Björklund (V), närvarar på distans
Peter Bytar (SD), närvarar på distans
Freija Carlstén (C), närvarar på distans

Ej tjänstgörande ersättare

Kanan Al Hajeh (S), närvarar på distans
Peter Burman (S), närvarar på distans
Matts Lüllmaa (L), §§ 164–187, närvarar på distans
Kerstin Lundberg (MP), §§ 164–171, närvarar på distans
Sten Sundeman (M), närvarar på distans
Lars-Gunnar Sjö (M), närvarar på distans
Kjell Haglund (V), närvarar på distans

Övriga närvarande

Mats Norrbom, stadsbyggnadsdirektör, närvarar på distans
Elisabet Jonsson, avdelningschef

Områdes- och enhetschefer och handläggare vid föredragning, närvarar delvis på distans

Närvarorätt

Plan- och byggnadsnämnden beviljar Fanny Sundqvist och Emma Söderström, planarkitekter, närvarorätt under sammanträdet. De närvarar på distans.

§ 174

Detaljplan för ny skola i Gottsunda

PBN 2018-002675

Beslut

Plan- och byggnadsnämnden beslutar

1. **att** ställa ut Detaljplan för ny skola i Gottsunda för granskning,
2. **att** ett genomförande av detaljplanen inte antas medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Reservation

Magne Björklund (V) och Ingela Ekrelius (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Yrkande

- A. Magne Björklund (V) och Ingela Ekrelius (V) yrkar att planen omarbetas, genom att vägen norr om skolan dimensioneras för att minska trafiken förbi skolan, t.ex. genom att vägen dimensioneras för enkelriktad trafik.
- B. Magne Björklund (V) och Ingela Ekrelius (V) yrkar att planen omarbetas för att dimensionera skolans friyta till 30 kvm per barn.

Ordförande Ylva Stadell (S) yrkar avslag på Magne Björklunds (V) m.fl. båda yrkanden.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att avslå eller bifalla yrkande A och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Ordföranden frågar sedan om det är nämndens mening att avslå eller bifalla yrkande B och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Ordföranden frågar därefter om det är nämndens mening att beslut enligt förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar så.

Plan- och byggnadsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-08-27

§ 174, forts.

Sammanfattning

Detaljplanen syftar till att möjliggöra två nya skolor och idrottsverksamhet, samt att säkra goda skolmiljöer avseende friytor på skolgård. Vidare syftar detaljplanen till att ge flexibilitet till den framtida skolverksamheten och möjliggöra samnyttjande av lokaler. Detaljplanen syftar även till att säkerställa allmänhetens möjlighet att röra sig i nordsydlig riktning genom planområdet samt att bidra till stadsutvecklingen i Gottsunda.

Planförslaget möjliggör två nya skolor, med tillhörande idrottshallar söder om Gottsunda centrum. Planområdet avses utvecklas i etapper. En första etapp avser att skapa nya permanenta lokaler för Gottsundaskolan, 720 elever åk 6–9. En andra etapp omfattar den befintliga Treklangens skola och ger planberedskap för tillbyggnad, ombyggnad eller nybyggnad för 630 elever åk F–5.

Planförslaget innebär att den befintliga boule- och bollhallen kommer att rivas.

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

Planförslaget bedöms vara förenligt med tidigare upprättat Planprogram för Gottsundaområdet, godkänt av kommunstyrelsen 10 april 2019.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 10 augusti 2020
- Bilaga 1. Planbeskrivning
- Bilaga 2. Plankarta

Arbetsutskottet har utan eget ställningstagande överlämnat ärendet till nämnden för beslut.

Expediering

Protokollet expedieras till

- Uppsala kommun – Exploateringsenheten
- Uppsala Kommun Skolfastigheter AB
- Akten

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Agnete Bretan
Planhandläggare
010-2233426
agnete.c.bretan@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(6)

2019-12-17

402-8001-2019

Uppsala kommun
Plan-och byggnadsnämnden
plan-byggnadsnamnden@uppsala.se

Samråd om detaljplan för ny skola i Gottsunda, Uppsala kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap 6 § miljöbalken, MB.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ett nytt skolområde med två skolor och idrottsverksamhet och att säkra goda skolmiljöer avseende friytor på skolgård. Vidare syftar detaljplanen till att ge flexibilitet till den framtida skolverksamheten och möjliggöra samnyttjande av lokaler. Detaljplanen syftar även till att säkerställa allmänhetens möjlighet att röra sig i nord-sydlig riktning genom planområdet samt att bidra till stadsutvecklingen i Gottsunda. Utvecklingen av planområdet är en del i att utveckla stadsnoden Gottsunda-Ultuna och möta ökat skolplatsbehov utifrån detta, samt att förse den brandskadade Gottsundaskolan med permanenta lokaler. Planförslaget innebär att Boule- och bollhallen rivs och föreslås ge plats för en ny skola samt att även den befintliga Treklangens skola planläggs för att medge en större byggrätt för ombyggnad, tillbyggnad eller nybyggnad i ett senare skede. I övrigt innebär detaljplanen att mark som idag är parkmark med naturkaraktär tas i anspråk för skolgård

Överensstämmelse med översiktsplanen

Markanvändningen överensstämmer med översiktsplanens intentioner för området.

Planprogram

Länsstyrelsen lämnade synpunkter på detaljplaneprogram för Gottsunda daterat den 29 juni 2018, dnr 402-2943-18.

I Länsstyrelsens yttrande lämnades bl.a. synpunkter på flera övergripande frågor som MKN- grund och ytvatten, buller från trafik, naturmark generellt och om eventuell påverkan på Natura 2000-området Bäcklösa samt framtida klimatförändringar.

2019-12-17

402-8001-2019

Undersökning

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § MB.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Riksintresse för kommunikation

Inom planområdet finns det minst en byggnad som kommer ha en totalhöjd över 20 meter. Länsstyrelsen vill därför påminna om att det krävs en flyghinderanalys vid varje enskild etablering. Länsstyrelsen anser därför att kommunen ska göra en flyghinderanalys innan planen tas ut på granskning eftersom flyghinderanalysen kan påverka planens innehåll. Ansökan om flyghinderanalys görs hos Luftfartsverket, se vidare Trafikverkets yttrande för detaljplanen, dnr: TRV 2019/121047.

I övrigt har Länsstyrelsen inga synpunkter för de frågor som ska bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL.

Övriga synpunkter

Barnperspektiv

I FN:s konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, betonas att alla barn har rätt till lek i en stimulerande, trygg och lämplig miljö. Konventionen blir ny lag from 1 januari 2020. Inför planarbetet har dialoger genomförts med barn och andra boende i området. Detta är helt i enlighet med barnkonventionen då den understryker vikten av att även barn och unga ska vara delaktiga i beslut som rör dem. I dialogerna som genomförts framkommer bland annat frågor om trygghet och säkerhet men också att det finns ett behov av lokaler att använda efter skoltid Trygghetsfrågan är en viktig fråga. Kommunen uppger att ett samutnyttjande av skollokaler är ”ett trygghetsfrämjande attribut” men har begränsat användningen i detaljplanen till skola, idrott och samlingslokal för att minimera möjliga konflikter. Länsstyrelsen anser att det är extra viktigt att skolbarnens väl kommer i första hand så att skolmiljön främjar dessa och inte riskerar att bli en otrygg miljö för barn och ungdomar. Kommunen uppger att dialoger fortsatt kommer att ske med barn i arbetet med att planera skolområdet, vilket är positivt. För att vidareutveckla barnperspektivet i kommande planarbete skulle till exempel en barnkonsekvensanalys (BKA) kunna tas fram. BKA är en metod för att pröva och systematiskt redovisa för att barns bästa tagits i beaktande i beslut som rör barn. Man bör göra BKA genom att fastställa ett orsakssamband, tänka efter före och pröva vad som är bäst för barnet eller barnen. Det är i alla fall viktigt att man tar reda på och redovisa vilka effekter planarbetet får för barn och unga. Syftet med barnkonsekvensanalyser är att få ett bättre beslutsunderlag.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor medför konsekvenser för i stort sätt alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder kan därför vara nödvändiga att vidta.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området, till exempel om ökad nederbörd kan medföra översvämningsrisk, om intensiva värmeböljor kan innebära problem med överupphettning samt ökad strålningsrisk. Ett av Sveriges miljökvalitetsmål är säker strålmiljö. För att begränsa konsekvenserna av UV-strålning kan kommunerna i t.ex. detaljplaner belysa vikten av tillgången till skuggiga platser i offentliga miljöer, skolgårdar och förskolor. Det kan tex. behövas säkerställas att det finns tillgång till skydd mot UV-strålning och att utemiljöerna för barnen utformas så att behovet av skuggiga platser på skolgårdarna och lekplatserna tillgodoses genom en planbestämmelse. En analys av klimatförändringars påverkan på planområdet kan ligga till grund för beslut om hur lämplig markanvändning regleras, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget och plankartan för att möta effekterna av ett förändrat klimat (se vidare under rubriken ekosystemtjänster och strålsäkerhetsmyndigheten, www.stralsakerhetsmyndigheten.se/publikationer/information-smaterial/solskyddsfaktorer--sju-tips-for-sakrare-lekplatser-och-friskare-barn/)

Ekosystemtjänster

Ett område som till stora delar idag består av naturmark planeras att exploateras för skola samt skolgård. En naturvärdesinventering är gjord och till viss del beskrivs vilka arter och värden som finns i planbeskrivningen.

Förutom detta kan även med fördel en beskrivning av vilka ekosystemtjänster som finns/går förlorade inom området tillfogas planbeskrivningen. Till exempel kan gamla träd och befintlig vegetation ha stor betydelse för biologisk mångfald, ge skugga och ett förbättrat lokalklimat. Ett stort träd kan till exempel ta hand om 100 gånger mer vatten än ett litet, nyplanterat träd. Plankartan kan på olika sätt styra bl.a. var grönområden ska finnas (viktigt för spridningsvägar och för temperatursänkning) och vilken befintlig natur som ska vara kvar, vilket i stor grad påverkar den biologiska mångfalden.

Genom att en detaljplan reglerar markanvändningen kan man skriva planbestämmelser som styr andelen grönyta. Bestämmelser som natur/park/vatten säkerställer att det kommer att vara någon form av natur/vatten medan utformningen av dessa områden endast till mindre del kan styras, genom n- eller q-bestämmelser. Marklov för fällning av träd kan skrivas in som en n-bestämmelse och behöver då kompletteras med en administrativ bestämmelse om marklov. Det underlättar för bygglovshandläggarna om det där definieras för vilken stamomkrets som bestämmelsen gäller. Bestämmelser kan också skrivas för vegetation och markytans utformning samt höjdläge (4 kap. 10 § PBL).

Regn- och dagvattnets infiltrering i mark går till viss del att reglera genom att definiera hur stor andel av detaljplaneområdet som ska ha genomsläpplig respektive hårdgjord yta (4 kap. 16 § PBL). Det är i förhållande till den totala fastighetsarealen som andelen tomtyta som ska medge infiltration eller maximal andel hårdgjord yta kan anges. Exploateringsgraden ger också en indirekt styrning av hur mycket befintlig natur som kan bevaras. (www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/teman/ekosystemtjanster/metod_planering/dp/sakerstall-dp/)

Gestaltning-arkitektur

Riksdagen antog 2018 ett nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och design som syftar till att: Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Uppsala kommun har sin egen framtagna Arkitekturpolicy från 2017 där det slås fast att arkitekturen i Uppsala ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkta förhållningssätt. I planbeskrivningen för skolan i Gottsunda nämns visioner för området och en förstudie är gjord (Ny skola i Gottsunda, Steg 1 – förstudie). Planbeskrivningen innehåller också illustrationer som visar på hur det kan komma att se ut. Plankartan visar dock inte på något av dessa visioner. Att kommunen vill ha en flexibel plan kan ha flera orsaker och planbestämmelserna ska inte vara mera detaljerade än vad som behövs för att tillgodose planens syften. Det kan dock vara lämpligt att säkra vissa grundläggande förutsättningar på plankartan. Länsstyrelsen anser att det till granskningskedet bör finnas planbestämmelser som säkrar gestaltningen. Det kan vara en bestämmelse om hur/ var entrén ut mot gaturummet ska vara. Säkerställa bottenvåningens användning om det är en viktig förutsättning för planens genomförande. Eventuella bestämmelser om varierad höjd av byggnaderna, fasadmaterial m.m. kan vara viktigt för att säkerställa utformningens kvalitet. Även om en bestämmelse som ”hög arkitektonisk kvalitet” kan vara svår att efterleva anser dock Länsstyrelsen att det kunde finnas anledning att ha en sådan bestämmelse för att markera att det ställs krav på gestaltningen av den här skolan.

I förstudien om skolan redovisas en solstudie som baseras på våningsantalen som är föreslagna i förstudien. Solstudien kommer inte att gälla om våningsantalen ändras eller byggnaderna uppföras på andra sätt. Vidare uppger förstudien aktivitetsytor på delar av taken. Både skugg/ljusförhållanden och användning av tak kan vara ytterligare anledningar till att styra placering, höjd och viss användning på plankartan. (se också om strålningsrisk under avsnitt klimatanpassning)

Kulturmiljö

De olika delområdena i Valsätra och Gottsunda representerar bostadsbyggande och planeringsideal från det sena 1960-talet fram till 1980-talet. Årsringarna från det tidiga miljonprogrammets storskaliga arkitektur till 1980-talets mer småskaliga och varierade områden är tydliga. Gemensamt för delområdena i stadsdelarna är terränganpassning, trafikseparering och grönstruktur med utgångspunkt i naturen som både präglar gårdsmiljöerna och omgärdar kvarter och bostadsområden. Gottsundagipen, Musikparken och Valsätarparken är tongivande rekreativa grönstrukturer som varit en viktig utgångspunkt för planeringen. Dessa samlande, långsträckta grönområden länkar samman olika delområden och centrummiljön genom bilfria gång- och cykelstråk. Nätverket av interna huvudstråk för gång och cykel som löper mellan bebyggelse, grönstruktur och centrummiljö är känsligt för fragmentering som inverkar på tillgängligheten. Övergången från skolområdet till Musikparken samt den planerade idrottshallen i söder är således strategiskt viktiga i relation till det befintliga parkområdet Musikparken. Området omedelbart söder om Treklängen med fortsättning in i Musikparken är också utpekade i

2019-12-17

402-8001-2019

kulturmiljöutredningen som ett område med hög känslighet med följande beskrivning: Öppna ytor, strukturer och stråk som är centrala för miljön och som inte bör förändras. Miljöer som ställer höga krav på eventuella tillägg eller förändringar (Tyréns, 2018, Kulturmiljöutredning Gottsunda och Valsätra).

Artskydd -Fridlysta arter

Blåsippa, fridlyst enligt 9 § artskyddsförordningen

Länsstyrelsen delar bedömningen att artens bevarandestatus regionalt inte riskerar att påverkas negativt av den planerade exploateringen. För att undvika kumulativa effekter av exploateringar anser Länsstyrelsen att någon del av beståndet lokalt på platsen ska bevaras. Tillräcklig hänsyn ska tas till den bevarade växtplatsen genom att den tydliggörs och undantas från upplag, uppställning av maskiner etcetera under byggnationsskedet.

Cinnoberbagge, fridlyst enligt 4 § artskyddsförordningen

Cinnoberbaggen är fridlyst enligt 4 § artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsen.

Förutsättningarna för att medge dispens från detta förbud är begränsade och anges i 14 § artskyddsförordningen.

Arten är funnen inom planområdet. För att utreda om fyndet av cinnoberbagge innebär en permanent eller tillfällig population avses en riktad utredning genomförs till detaljplanens granskning. Utredningen ska svara på påverkan på artens bevarandestatus och projektets förenlighet med bestämmelserna i artskyddsförordningen, samt skadeförebyggande åtgärder som kan vidtas för att undvika påverkan på arten.

Länsstyrelsen instämmer i att en sådan utredning är nödvändig. Vidare anser Länsstyrelsen att samråd gällande de bedömningar som utredningen resulterar i bör ske med Länsstyrelsen innan granskningsskedet påbörjas.

Natura 2000-området Bäcklösa ligger nära planområdet. Cinnoberbagge är en av de ingående arterna. Tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken krävs för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett natura 2000-område. Länsstyrelsen anser att det ska framgå av utredningen om planen riskerar att påverka artens möjlighet till spridning till och från natura 2000-området.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

6(6)

2019-12-17

402-8001-2019

De som medverkat i beslutet

Chef för Plan- och bostadsenheten Annika Israelsson har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Agnete Bretan har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen, miljöhandläggare Gunilla Lindgren, antikvarie Sara Zandler samt handläggare klimatanpassning Daniel Öman medverkat.

Ärendet har hanterats med digital signering och har därför inga underskrifter.

SÄNDLISTA

Trafikverket Region Öst, eskilstuna@trafikverket.se

Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun, lantmaterimyndigheten@ uppsala.se